

Quan els objectes parlen

Bruna Dinarès i Eli Wenceslao

Són les 11 del matí de divendres 11 de novembre. Un grup d'alumnes del Grau d'Educació Infantil de la Universitat de Vic arriba al MAP disposat a fer una visita a l'exposició *Permeabilitats*. *Permeabilitats*. Així es presenta l'exposició i així comença la visita. Què deu voler dir aquesta paraula? Primer debat de la trobada –i no serà l'últim- on arribem a la conclusió que la pell és permeable, les idees poden fluir i relacionar-se, potser, durant aquesta visita trobarem algunes d'aquestes connexions que flueixen entre els tres artistes.

Comencem la visita, cada participant té un fulletó de l'exposició on hi apareixen tres objectes: unes pedres, una vèrtebra, un vaixell de fusta treballada. Els donem la premissa que intentin trobar els objectes per l'espai expositiu i relacionar-los amb cadascun dels artistes.

La primera sala està especialment dedicada a l'obra de Joan Furriols. Un seguit d'elements es disposen i relacionen entre sí sobre unes taules que ocupen tota la sala. Ens adonem que els materials que observem ens enganyen. Són de pedra? D'espuma? De metall? L'artista vol que el visitant deixi d'una banda la raó i jugui a imaginar què volen dir-nos les peces artístiques. Una alumna comenta que semblen paisatges en miniatura, paisatges escultòrics. N'hi ha alguns pels que ens passejaríem còmodament, per altres, no tant, alguns semblen llocs impregnats d'històries.

En Jordi Lafon comentava que “sempre, fent cultura, s'està fent militància”, aquesta sentència se'ns fa evident en la primera peça seva que ens trobem, *l'Agitador*. Per què deu haver titulat així aquesta peça? Els estudiants la van descriure, es tracta d'una col·lecció d'espàtules, culleres, pals i altres elements de colors disposats a la paret de forma molt delicada. Elements que serveixen per barrejar i agitar els pots de pintura. I deu ser això, el que volia transmetre Lafon, un artista agita les idees tal com agita la pintura?

També ens adonem que en aquesta peça, un element de treball esdevé el resultat final, la peça artística. Algú comenta que, de fet, Joan Furriols també utilitzava esponges pintades. Havien sigut una eina de treball o eren el resultat final del procés artístic?

En aquesta sala també ens trobem amb les geometries desajustades de Pep Montoya. De moment, el grup en destaca la seriació quasi repetitiva d'una forma geomètrica, que es va modificant en cadascuna de les taques. Sembla que no acabin d'encaixar en el suport que les emmarca.

Continuem el recorregut, al següent passadís ens hi espera una altra peça de Pep Montoya, el *diari de la incertesa* que ens servirà per parlar del procés de treball de l'artista que, en aquest cas, feia un dibuix cada dia. Alguns dies, recordant i reinterpretant la feina del dia abans, altres, sense ganes de mirar enrere i tornant a començar de nou.

Continuant el recorregut pel passadís ressonen paraules i idees que ja no ens venen tant de nou: col·lecció, objectes trobats, pintats, modificats, fusta, esponja, història...

Entrem a la sala gran, una immensa peça fluorescent ens obliga a aturar-nos-hi. Seiem en semicercle davant una peça que, sense mirar la cartel·la els visitants endevinen que és de Jordi Lafon, l'anem descobrint a partir del diàleg entre els participants, que s'adonen que la peça la conformen un seguit de portes, mig obertes i mig tancades, que dibuixen la silueta d'un mapa d'Europa traçat en punts, en forats. Les portes són taronja fluorescent, quasi fa mal a la vista mirar-les. És un color que crida, és una emergència, recorden les armilles salvavides, ens fan pensar amb les crisis a les fronteres europees. Proposem diversos títols per aquesta obra, i cap

difereix del títol que descobrim després; *Portes d'Europa*.

Ens aixequem i seguim. *Geometria imperfecte*, de Pep Montoya i *Els bastons d'Andrés*, de Jordi Lafon, introdueixen una altra connexió entre els artistes; el caminar, el recorregut, com a procés de creació de l'artista. Concepte que també connecta amb *Novel·la*, de Joan Furriols, on aquest recorregut plasmat amb un seguit d'objectes, ens explica una història. De fet, explica una història diferent a cada espectador que la contempli.

Una alumna es fixa amb un dels objectes de la composició, aquesta vertebra és la que apareix al fullotó! Ja hem trobat el primer dels elements, el de Joan Furriols!

Ens plantegem una qüestió: estem veient una exposició de pintura o d'escultura? Sembla que el límit entre les disciplines artístiques no està gaire definit, els tres artistes se'l qüestionen constantment. *Paisatge de cavallet*, de Jordi Lafon, sembla que respongui a aquesta qüestió; és una declaració de principis, marxa de la tradició que tenia com a pintor, a través de l'experiència de re-construir un cavallet que necessitava per pintar. Convertit ara en una peça escultòrica.

Ens crida l'atenció un element disposat al centre de la sala. Sospès a dos pams de terra hi ha unes branques d'arbre pintades de vermell. Semblen artèries o una ruta amb molts encreuaments. Ens fan pensar amb la sang, amb la vida, amb la terra, amb la natura, amb un riu, o fins i tot amb un arbre genealògic... A més, torna a ser, altra vegada, un element trobat i intervingut per l'artista.

La ruta continua, ens trobem objectes dels estudis dels artistes, elements de cases abandonades, històries de vida, obres que juguen amb els materials, amb les formes, amb els colors... una poètica visual que permetrà acabar la visita plantejant una activitat creativa i lúdica perquè els visitants marxin experimentant de primera mà amb els continguts de la visita.

Cada grup de treball, d'unes quatre o cinc persones, disposa d'una capsa amb material divers (un pinzell, una baldufa, un pot de pintura, un rolo de cinta adhesiva, una cullera, una pinya, peces de fusta, una pedra, petxines, llapis de colors, espumes, llibretes, cordills... objectes trobats, vells i nous, eines de creació, joguines...) tots ells objectes que ens poden remetre als que utilitzen Furriols, Lafon i Montoya.

Sobre unes grans plaques blanques, cada grup fa una composició amb alguns d'aquests elements. Deixem un temps per a la creació de les propostes i les acabem posant en comú en un debat que posarà el punt i final a la visita.